

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Cirkulärnr: 19:52
Diariernr: 19/01631
Handläggare: Sabina Bajraktarevic
Ämnesord: Arbetsgivarfrågor; Arbetsrätt; Avtalsrörelse
Avdelning: Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Extern medverkan:
Datum: 2019-12-04
Mottagare: Kommunstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Sobona - Kommunala företagens
arbetsgivarorganisation
Arbetsgivarpolitik
Rubrik: Principöverenskommelse - nytt kompetens- och
omställningsavtal och därtill hörande ändringar i
Allmänna bestämmelser m.m.
Ersätter:
Bilagor:

Sammanfattning

Den 3 december 2019 träffade Sveriges Kommuner och Regioner och Sobona - Kommunala företagens arbetsgivarorganisation Principöverenskommelse - Nytt kompetens- och omställningsavtal och därtill hörande ändringar i Allmänna bestämmelser med Svenska Kommunalarbetsförbundet, OFRs förbundsområden Allmän kommunal verksamhet, Hälso- och sjukvård samt Läkare jämte i förbundsområdena ingående organisationer samt AkademikerAlliansen och till AkademikerAlliansen anslutna riksorganisationer. Avtalet träder i kraft den 1 maj 2020.

Motsvarande överenskommelse träffades med Lärarförbundets och Lärarnas Riksförbunds samverkansråd med skillnaden att Principöverenskommelsen är tidsbegränsad och gäller under perioden 2020-05-01–2022-12-31.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

CIRKULÄR 19:52

Kommunstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Sobona - Kommunala företagens
arbetsgivarorganisation
Arbetsgivarpolitik

Principöverenskommelse - Nytt kompetens- och omställningsavtal och därtill hörande ändringar i Allmänna bestämmelser m.m.

Den 3 december 2019 träffade Sveriges Kommuner och Regioner och Sobona - Kommunala företagens arbetsgivarorganisation Principöverenskommelse - Nytt kompetens- och omställningsavtal och därtill hörande ändringar i Allmänna bestämmelser med Svenska Kommunalarbetsförbundet, OFRs förbundsområden Allmän kommunal verksamhet, Hälso- och sjukvård samt Läkare jämte i förbundsområdena ingående organisationer samt AkademikerAlliansen och till AkademikerAlliansen anslutna riksorganisationer. Avtalet träder i kraft den 1 maj 2020.

Motsvarande överenskommelse träffades med Lärarförbundets och Lärarnas Riksförbunds samverkansråd med skillnaden att den principöverenskommelsen är tidsbegränsad och gäller under perioden 2020-05-01–2022-12-31.

Bakgrund

Centrala parter har sedan 2012, med stöd av KOM-KL (Överenskommelse om omställningsavtal), stöttat verksamheter och arbetstagare i omställning. Sedan 2016 har ett arbete med att stärka verksamheter och individer vid tidig omställning skett genom Principöverenskommelse – Lokala omställningsmedel (TLO-KL) och verksamhetsanpassade turordnings- och företrädesrättsbestämmelser i Allmänna bestämmelser (AB).

Parterna har nu träffat Principöverenskommelse om ett nytt kompetens- och omställningsavtal för att ytterligare stärka de anställdas möjligheter till kompetensutveckling och omställning med utgångspunkt i verksamheternas behov av tidig omställning. Detta ger bättre förutsättningar att möta sektorns kompetensförsörjningsbehov och den allt snabbare utvecklingen av verksamheter, organisation och arbetssätt som välfärden behöver.

Huvudingredienserna är tidiga kompetenshöjande insatser riktade mot framtida behov i verksamheten. Dessa kan vara föranledda av exempelvis teknikutveckling eller nya krav på yrket alternativt att ett yrke försvinner till förmån för andra yrken.

Bestämmelserna om turordning syftar till att snabbt kunna identifiera de medarbetare som riskerar att bli uppsagda på grund av arbetsbrist så att arbetsgivare kan sätta in omställningsinsatser, i första hand syftande till att behålla kompetensen i verksamheten. Samtidigt ska det även fortsättningsvis finnas omställningsinsatser i händelse av uppsägning på grund av arbetsbrist.

Överenskommelsen i korthet

- Kompetens- och omställningsavtal för kommuner, regioner och medlemmar i Sobona – KOM-KR, tecknas med giltighet från och med den 1 maj 2020.
- KOM-KR ersätter per den 1 maj 2020 KOM-KL Överenskommelse om omställningsavtal i lydelse 2016-12-07 gäller tillsvidare med 3 månaders ömsesidig uppsägningstid.
- Tidsbegränsat anställda arbetstagare ska omfattas av förebyggande insatser.
- Omställningsinsatser enligt KOM-KR kan ges till individer när arbetsgivaren har fullgjort sin rehabiliteringsskyldighet.
- Åldersspecifika regler (65 år) i KOM-KL anpassas till ändringarna i allmänna pensionssystemet. Arbetstagare som på grund av ålder inte längre har rätt att kvarstå i anställningen enligt Lagen om anställningsskydd (LAS) omfattas inte av KOM-KR.
- Arbetsgivaren ska årligen betala en premie som motsvarar 0,1 procent av arbetsgivarens lönesumma för arbetstagare med anställning enligt HÖK/AB till Omställningsfonden KOM-KL. Det innebär en oförändrad premie.
- För varje treårsperiod, från och med den 1 januari 2021, enas centrala parter om en rekommendation gällande ett totalt belopp för medel till förebyggande insatser som ska fördelas proportionerligt till respektive arbetsgivare.
- Bortre gräns för arbetsgivarna att ianspråkta reserverade medel är 3 år.
- Det görs ändringar i AB § 33 Uppsägningstid m.m. Ändringarna innebär att åldern för att omfattas av den 12 månader långa uppsägningstiden vid arbetsbrist har höjts från 57 till 61 år. Utöver det har det gjorts ett tillägg i bestämmelsen för att anpassa den till förändringen i Lagen om anställningsskydd (LAS) som innebär att en ömsesidig uppsägningstid om 1 månad gäller för arbetstagare som på grund av ålder inte längre har rätt att kvarstå i anställningen.

- De tidsbegränsade reglerna avseende turordning och företrädesrätt som har tillämpats med de fackliga organisationer som har omfattats av Principöverenskommelse – Lokala omställningsmedel (TLO-KL) och verksamhetsanpassade turordnings- och företrädesrättsbestämmelser i Allmänna bestämmelser (AB) och varit gällande under perioden 2017–2019 permanentas. Det har dock gjorts viss utvidgning av företrädesrätten och antal kalenderdagar för facken att komma överens om sammanläggning har höjts från 7 till 10.
- Det kommer att lanseras en partsgemensam kommentar den 1 maj. Den partsgemensamma kommentaren syftar till att underlätta det lokala arbetet i händelse av att arbetsbristsituationer uppkommer.

Särskilt gällande Lärarförbundets och Lärarnas Riksförbunds samverkansråd

Med Lärarförbundets och Lärarnas Riksförbunds samverkansråd är Principöverenskommelse Nytt kompetens- och omställningsavtal och därtill hörande ändringar i Allmänna bestämmelser m.m. tidsbegränsad under perioden 2020-05-01–2022-12-31.

Om Principöverenskommelsen med Lärarförbundets och Lärarnas Riksförbunds samverkansråd inte permanentas i samband med försöksperiodens utgång, eller tidigare, gäller följande;

- Bestämmelserna om turordning och företrädesrätt i AB 14 i lydelse från och med 2019-01-01 § 35 ska gälla.
- Kompetens- och omställningsavtalet KOM-KR och Överenskommelse om särskild ersättning till äldre arbetstagare som efter uppsägning är arbetslös och inte längre har rätt till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen upphör att gälla.

Mer information, inklusive en redogörelsetext, kommer att publiceras i samband med att ändringarna träder i kraft den 1 maj 2020.

Frågor besvaras i första hand av:

Sabina Bajraktarevic, Donovan Häll, Johan Thörn, SKR samt Cecilia Tazwell, Sobona.

Sveriges Kommuner och Regioner

Niclas Lindahl

Sabina Bajraktarevic